

Brusel 23. května 2023
(OR. en)

9675/23

ESPACE 23
CFSP/PESC 754
CSDP/PSDC 405
TRANS 202

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Datum: 23. května 2023

Příjemce: Delegace

Č. předchozího
dokumentu:

8962/23

Předmět: Spravedlivé a udržitelné využívání vesmíru

– závěry Rady (schváleny dne 23. května 2023)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o spravedlivém a udržitelném využívání vesmíru, které Rada přijala na svém 3949. zasedání konaném dne 23. května 2023.

Závěry Rady o spravedlivém a udržitelném využívání vesmíru

RADA EVROPSKÉ UNIE

PŘIPOMÍNÁJÍC

- A. závěry Rady o přístupu EU k řízení kosmického provozu ze dne 10. června 2022¹, v nichž se navrhuje použít pracovní definici řízení kosmického provozu ze společného sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku nazvaného „Přístup EU k řízení kosmického provozu – Příspěvek EU k řešení globální výzvy“² ze dne 15. února 2022 jako základ pro probíhající práci na úrovni EU a přípravu příspěvků EU k mezinárodním jednáním;
- B. zprávu předsednictví o řízení kosmického provozu ze dne 4. listopadu 2021³ jako milník v plánu potvrzeném Radou, v níž se zdůrazňuje, že je třeba vypracovat přístup EU k řízení kosmického provozu při respektování pravomocí členských států a jejich záměru ponechat si v souladu se Smlouvou o fungování Evropské unie odpovědnost za vypracování pravidel řízení kosmického provozu, dohled nad nimi a jejich prosazování;
- C. společný příspěvek EU k provádění Pokynů pro dlouhodobou udržitelnost činností v kosmickém prostoru Výboru OSN pro mírové využívání kosmického prostoru⁴;

¹ Dokument 10071/22.

² Dokument JOIN(2022) 4.

³ Dokument 13407/21 + COR1.

⁴ Dokument A/AC.105/C.1/2023/CRP.12 je k dispozici na adrese https://www.unoosa.org/res/oosadoc/data/documents/2023/aac_105c_12023crp/aac_105c_12023crp_12_0_html/AC105_C1_2023_CRP12E.pdf

1. UZNÁVÁ, že vesmír je globálním společným statkem, který mohou bez jakékoli diskriminace volně prozkoumávat a využívat všechny státy, a to na základě rovnosti a v souladu s mezinárodním právem⁵; a ZDŮRAZŇUJE právo na svobodné, spravedlivé a mírové využívání vesmíru a přístup k němu ve prospěch všech národů bez ohledu na stupeň jejich hospodářského nebo vědeckého rozvoje nebo na úroveň jejich kosmických kapacit; ZDŮRAZŇUJE, že spravedlivé a udržitelné využívání vesmíru by mělo odpovídat potřebám současnosti, aniž by byla ohrožena schopnost budoucích generací uspokojovat své vlastní potřeby;
2. UZNÁVÁ, že vesmírné technologie, data a služby se staly nepostradatelnými v každodenním životě Evropanů, a jsou tak hnací silou technologického rozvoje a inovací, vytváření pracovních příležitostí a hospodářského růstu, zvyšování evropské konkurenceschopnosti, podpory ekologické a digitální transformace, ochrany EU a jejích občanů a zvyšování odolnosti a bezpečnosti EU;
3. UZNÁVÁ, že specifické oběžné dráhy družic, zejména nízké oběžné dráhy Země, se rychle stávají přetíženou a nebezpečnou oblastí, a to v důsledku rostoucího množství kosmických objektů, jako je tříšť a družice, včetně těch neřiditelných, které obíhají ve velmi vysokých rychlostech, a tím ohrožují současné i budoucí možnosti využití vesmíru a přístupu do něj; PŘIPOMÍNÁ, že nebývalý počet objektů ve vesmíru rychle roste a představuje přímé riziko pro bezpečný a udržitelný provoz na oběžné dráze a činnosti v kosmickém prostoru; ZDŮRAZŇUJE, že činnosti v kosmickém prostoru při zachování stávajících podmínek do budoucna ještě více zvýší množství tříště; a BERE NA VĚDOMÍ význam kapacit pro monitorování družic a kosmické tříště a předcházení srážkám a pro umožnění bezpečného přístupu do vesmíru a návratu z něj;
4. VYZÝVÁ členské státy a Komisi, aby podporovaly provádění zmírňujících opatření s cílem do budoucna minimalizovat kosmickou tříšť a podporovat výzkumné činnosti v oblasti sanace tříště s cílem usměrňovat její stávající množství a zároveň posílit evropskou konkurenceschopnost;

⁵ Zejména Smlouva o zásadách činnosti států při výzkumu a využívání kosmického prostoru včetně Měsíce a jiných nebeských těles z 27. ledna 1967.

5. POTVRZUJE, že faktory jako bezpečnost, zabezpečení a udržitelnost mají zásadní význam pro dosažení „spravedlivého a udržitelného využívání vesmíru“; PŘIPOMÍNÁ potenciál a význam přístupu EU k řízení kosmického provozu v souladu se závěry Rady o přístupu EU k řízení kosmického provozu; VÍTÁ posílení kapacit prostřednictvím příspěví konsorcia EU pro pozorování a sledování vesmíru (SST) a nově vytvořeného partnerství EU pro pozorování a sledování vesmíru ve spolupráci s Agenturou EU pro kosmický program a rovněž iniciativy, jako je spolupráce na celosvětové úrovni zaměřená na zajištění bezpečného, zabezpečeného a udržitelného využívání vesmíru;
6. VYBÍZÍ Komisi, aby v úzké spolupráci s členskými státy a případně s vysokým představitelem prozkoumala požadavky na zajištění bezpečných, zabezpečených a udržitelných činností v kosmickém prostoru, případně s přihlédnutím k aspektům bezpečnosti a obrany, které by měli dodržovat všichni poskytovatelé družicových služeb nabízející služby EU a jejím občanům, a současně posilovala evropskou konkurenceschopnost, mimo jiné sdílením osvědčených postupů mezi členskými státy a činnostmi v oblasti budování kapacit;
7. VYZÝVÁ Komisi, aby si vyměnila názory s členskými státy a prozkoumala pobídková opatření, která by povzbudila poskytovatele družicových služeb k využívání právně nezávazných nástrojů vytvořených na vnitrostátní nebo mezinárodní úrovni s cílem podpořit udržitelné využívání vesmíru;
8. VYZÝVÁ členské státy a Komisi, aby si vyměňovaly osvědčené postupy týkající se udělování licencí na vypouštění do vesmíru, bezpečnostních postupů a opatření, jejichž cílem je zajistit udržitelné využívání vesmíru podle vnitrostátních právních předpisů v oblasti vesmíru, s cílem zavést jednotné přístupy mezi členskými státy EU, a to i s pomocí souboru nástrojů stanovených ve společném sdělení „Přístup EU k řízení kosmického provozu – Příspěvek EU k řešení globální výzvy“;

9. UZNÁVÁ, že je třeba vzít v úvahu účinky světelného znečištění a elektromagnetického rušení zejména z družicových konstelací a zavést zmírňující opatření s cílem minimalizovat negativní dopady na astronomická pozorování a výzkum na celém světě; v tomto ohledu VÍTÁ úsilí Výboru OSN pro mírové využívání kosmického prostoru;
10. UZNÁVÁ riziko nebezpečí spojeného s kosmickým počasím pro kosmickou infrastrukturu a služby a kritickou pozemní infrastrukturu; a VYBÍZÍ Komisi, aby ve spolupráci s členskými státy a Evropskou kosmickou agenturou dále rozvíjela služby v oblasti kosmického počasí, jak je stanoveno v nařízení o kosmickém programu;
11. ZDŮRAZŇUJE, že frekvence využívané službami využívajícími kosmický prostor a při činnostech v kosmickém prostoru jsou omezeným přírodním zdrojem a musí být využívány racionálně, efektivně a hospodárně; a VYBÍZÍ členské státy, aby spravovaly udělování licencí na kmitočty s cílem podpořit spravedlivé a udržitelné využívání vesmíru;
12. VYZÝVÁ členské státy a Komisi, aby pokračovaly v provádění 21 dobrovolných pokynů pro dlouhodobou udržitelnost činností v kosmickém prostoru; VYBÍZÍ Komisi a vysokého představitele, aby společně s členskými státy usilovali o jednotný a koordinovaný přístup k tomu, jak dosáhnout účinného provádění těchto pokynů, a to i v rámci kosmického programu EU a při respektování pravomocí členských států, s cílem dosáhnout dlouhodobě udržitelného evropského přístupu; DOMNÍVÁ SE zejména, že je třeba přehodnotit stávající požadavek na bezpečné vyřazení družic z provozu 25 let po skončení životnosti; a VYZÝVÁ Komisi, aby předložila návrhy požadavků, které mají členské státy projednat v zájmu dosažení udržitelnosti a které by členské státy a Evropská služba pro vnější činnost mohly případně předat na příslušných mezinárodních fórech;

13. VYBÍZÍ Komisi, aby podnikla kroky nezbytné k tomu, aby Unie ve vhodných případech prohlásila, že EU přijímá práva a povinnosti vyplývající z dohody o záchraně, úmluvy o odpovědnosti a úmluvy o registraci podle smluv a úmluv Organizace spojených národů o kosmickém prostoru;
 14. VYZÝVÁ Komisi a členské státy, aby usilovaly o celosvětové provádění pokynů, které mohou vést k bezpečnému a udržitelnému využívání vesmíru, a to v souladu s činností v rámci Výboru OSN pro mírové využívání kosmického prostoru a jeho podvýborů;
a UZNÁVÁ, že je třeba na mnohostranné úrovni dále podporovat zachování bezpečnosti, zabezpečení a udržitelnosti vesmíru.
-